

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

ДЗК

Випуск 12/3

2015 р.

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у листопаді 2015 року

(оглядова довідка за матеріалами
преси, Інтернету та неопублікованими документами)

В Україні

Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В. А. Кириленко та Єврокомісар з питань освіти, культури, молоді та спорту Тібор Наврачич підписали Угоду між Урядом України та Європейською Комісією щодо участі України у програмі «Креативна Європа»: програмі Європейського Союзу для сектору культури та креативності, та про співробітництво між Україною та Європейським Союзом у підпрограмі «Медіа» програми «Креативна Європа». Також вони провели спільну прес-конференцію, взяли участь у відкритті Інформаційного дня Програми, зустрілися з представниками сектору культури, креативності та кіноіндустрії.

В. А. Кириленко провів зустріч із Верховним Комісаром ОБСЄ у справах національних меншин Астрід Торс. Під час зустрічі розглянуто нещодавні факти арештів українців, які проживають на території Російської Федерації, питання дотримання прав національних меншин в умовах процесу децентралізації, заходи з інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини.

Співпрацю в культурній та гуманітарній сферах обговорено під час зустрічі Віце-прем'єр-міністра – Міністра культури України В. А. Кириленка з новопризначеним Надзвичайним і Повноважним Послом Франції в Україні Ізабель Дюмон.

24 листопада в Києві відбувся круглий стіл «Посилення інституційних можливостей реалізації Стратегії захисту та інтеграції ромської національної меншини в українське суспільство на період до 2020 року», реалізований у

співпраці Міністерства культури України та Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів і прав людини (OSCE/ODIHR). Відкрив захід і взяв участь у його роботі заступник Міністра культури України з питань європейської інтеграції А. М. Вітренко.

23–24 листопада у Національному заповіднику «Софія Київська» проведено спільний українсько-італійський семінар «Збереження та реставрація історичних пам'яток: від монументального живопису до історичних споруд». Учасників семінару привітали заступник Міністра культури України – керівник апарату Ю. П. Зубко та Посол Італії в Україні Фабріціо Романо. У рамках програми семінару відбулися виступи італійських експертів з наступних тем: реставрація мозаїк, моніторинг пам'яток; укріплення конструкцій історичних споруд; технології та матеріали для реставрації та збереження пам'яток; реставрація поліхромного монументального живопису; діагностика на службі у реставраторів та ін. Крім того, було проведено двосторонні зустрічі між італійськими та українськими реставраційними компаніями.

24 листопада в Американському домі у Києві пройшла дискусія на тему: «Децентралізація та заклади культури: досвід Польщі та перспективи реформи в Україні». Під час заходу розглядалися такі питання: Як реформа децентралізації та місцевого самоврядування вплине на галузь культури? Які виклики стоять передкладами культури на місцях? Як проводили подібну реформу в Польщі та які уроки заклади культури винесли після 10 років функціонування в децентралізованих громадах? Як заклади культури можуть знайти своє місце у реформаторській діяльності та окреслити шляхи подальшого розвитку? На численні питання відповідали: міжнародний експерт, програмний директор Інституту публічної політики (Варшава, Польща), радник Міністра адміністрації та цифрових технологій Яцек Войнаровський та заступник Міністра культури України Р. В. Карандєєв.

Надзвичайний і Повноважний Посол Китайської Народної Республіки в Україні Чжан Сіюнь, голова Державного комітету телебачення й радіомовлення України О. І. Наливайко й голова Львівської облдержадміністрації О. М. Синютка підписали лист про наміри міждержавного співробітництва в рамках ініціативи «Новий інформаційний простір». Цим документом Україна й Китай анонсували початок спільного інформаційно-просвітницького проекту, спрямованого на дослідження історії, вивчення й популяризацію культурної спадщини обох народів. Партнером влади в реалізації ініціативи «Новий інформаційний простір» стала міжнародна громадська організація «Культурно-дослідницький центр України та Китаю «Ланьхва», що діє у Львові.

6 листопада у Львові відбулась урочистість з нагоди початку будівництва

«Центру польської культури та європейського діалогу – Польського дому». Фінансування повністю взяла на себе польська сторона. Участь у закладенні каменя для будівництва Польського дому взяли Міністр закордонних справ Республіки Польща Гжегож Схетина, Глава кабінету Президента Республіки Польща Міністр Адам Квятковський, голова Львівської обласної державної адміністрації О. Синютка, представники польської громади та культурно-мистецьких кіл Львівщини.

За кордоном

19 листопада Національний музей «Меморіал жертв Голодомору» став членом Платформи європейської пам'яті та сумління. Відповідне рішення прийнято на зустрічі організацій – членів Платформи, що цього року проходила 17–19 листопада в місті Вроцлаві (Польща). Платформа об'єднує урядові, академічні та музейні установи країн Європейського Союзу, Канади, США, Молдови та України, й досліджує діяльність і злочини тоталітарних режимів у Європі в ХХ ст., поширює інформацію про них з метою недопущення відновлення тоталітаризму в Європі та вшанування пам'яті жертв цих режимів.

6 листопада у Ризі, неподалік від Посольства України в Латвії, відбулася урочиста церемонія відкриття пам'ятника Тарасу Шевченку. У церемонії взяли участь Прем'єр-міністр України А. Яценюк і Прем'єр-міністр Латвії Лаймдота Страуяма.

26 листопада у Празі було урочисто відкрито Український народний дім, що позиціонується як консультаційний та культурний центр українських громадських організацій в Чеській Республіці. У відкритті взяв участь Тимчасовий повірений у справах України в Чеській Республіці З. Гошовський

Релігія

В Україні

3 листопада в Одесі відбувся круглий стіл на тему «Роль діалогу у підвищенні безпеки релігійних спільнот та громад, які дотримуються певних переконань». Захід відбувся в рамках проекту «Зміцнення безпеки релігійних громад та інших груп в Україні», який від початку року здійснює в Україні Організація з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ) та Бюро з демократичних інститутів та прав людини (БДІПЛ). У засіданні круглого столу взяли участь близько 40 представників релігійних та етнічних спільнот регіону, представники громадських організацій, центральних та місцевих органів влади, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, а також міжнародні та національні експерти з питань свободи релігії та переконань.

Центр європейських гуманітарних досліджень та Асоціація єврейських організацій та общин України, за підтримки Міністерства культури України, Посольства Республіки Польща в Україні та Центру досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства 30 листопада – 1 грудня провели у Києві дводенну Міжнародну наукову конференцію «Митрополит Андрей Шептицький та єврейські громади в часи Другої світової війни. Друга світова війна та долі мирного населення у Східній Європі», приурочену до 150-ліття з дня народження митрополита Української греко-католицької церкви. У відкритті заходу взяв участь Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В. А. Кириленко. Мета конференції – висвітлення малодосліджених аспектів проблематики: радянської окупації західних земель, політики нацистів та радянської влади щодо найменш захищених верств населення (євреї, роми, ув'язнені), життя локальних громад під окупацією тощо.

До Дня пам'яті жертв Голодомору В Україні

У День пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 років в Україні та багатьох країнах світу відбулися церемонії вшанування пам'яті жертв геноциду українського народу. Так, у Києві, в Національному музеї «Меморіал жертв Голодомору», відбулася офіційна церемонія за участі керівництва держави, представників дипломатичного корпусу, глав релігійних організацій, офіційних осіб, представників громадськості, свідків Голодомору 1932–1933 років та панахида за загиблими. Були проведені тематичні наукові, інформаційні, освітні, патріотично-виховні та культурно-мистецькі заходи.

За кордоном

За кордоном заходи до Дня пам'яті жертв Голодомору в Україні 1932–1933 років розпочалися з урочистого відкриття 7 листопада у Вашингтоні (США) Меморіалу жертвам голодомору «Пшеничне поле» (архітектор американка українського походження Лариса Курилас).

14 листопада, у Лілльському католицькому університеті (Франція) відбувся День вшанування пам'яті жертв Голодомору. У програмі дня: виставка Українського інституту національної пам'яті «Спротив геноциду»; конференція за участі французьких знавців теми російсько-українських відносин радянської епохи, зокрема, політолога Галі Акерман та історика Філіпа де Лара; літургія за загиблими; концерт українських та французьких виконавців. День пам'яті жертв Голодомору у Ліллі став можливим завдяки активній співпраці представників місцевої української діаспори, парафіян та Лілльського католицького університету з українськими істориками.

Громада Української православної церкви Київського патріархату у Токіо (Японія) за участі дипломатичного корпусу Посольства України у Японії, української діаспори та ін. 23 листопада організувала поминальну службу пам'яті жертв Голодомору. Очолював заупокійну молитву настоятель української православної громади у Токіо – священник Павло Королук.

Конгрес українців Канади в містах Гамільтон, Оттава, Вінніпег, Торонто провів Тиждень вшанування жертв Голодомору в Україні. Відбулися покази документальних фільмів, лекції, виставка, панахиди.

Дні культури

В Україні

До 10 грудня у Києві за підтримки Посольства Угорщини в Україні триватимуть Тижні угорської культури. У програмі заходів: концерт фортепіанної музики піаніста Йозефа Балого у Національній філармонії України і майстер-клас для студентів Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського; виставка «Синагоги Східної та Центральної Європи (1782-1944)» у Посольстві Угорщини в Україні.

VI Фестиваль «Сучасне кіно Угорщини», у рамках якого українські глядачі змогли переглянути кращі угорські стрічки останніх років – «Мій батько – привид» (реж. Віраґ Зомборац), «Білий Бог» (реж. Корнел Мундруцо), «Парковка» (реж. Бенце Міклаузіц), «Майстер макіяжу» (реж. Аттіла Гігор), «Рожевий сир» (реж. Барнабаш Той);

За кордоном

20–29 листопада у столиці Австрії під гаслом «Автентично, актуально, незабутньо» проходив фестиваль Дні української культури. Гості заходу змогли відвідати літературні читання С. Жадана та К. Бабкіної, художню виставку «Україна. Трансформація сучасного», візуально-музичний спектакль «Гамлет – Вавилон» у постановці Д. Костюмінського, концерти бандуристки О. Нечай та української класичної музики, майстерню для дітей з плетіння скляного намиста та виготовлення традиційної української ляльки, а також гала-концерт.

15 листопада у японському місті Йокогама відбувся другий український фестиваль «День України». У програмі заходу: майстер-класи з писанкарства, виготовлення ляльки-мотанки, українського танцю; виставка фотографій; фото в традиційному українському одязі; виставка-продаж українських сувенірів; українська кухня; дитячий куточок; «Пізнаємо Україну» (презентації); концертна програма за участю К. Гудзій (пісня, бандура) та дитячого колективу української школи «Джерельце» з Токіо. На фестивалі вдалося зібрати близько 2 тис. доларів, які передадуть на допомогу потерпілим від війни в Україні. Захід

організувала громада українців в Японії «Краяни» за підтримки Посольства України в Японії.

Мистецькі заходи

В Україні

«День Естонії», присвячений естонській тематиці та зв'язкам поета П. Г. Тичини з Естонією, відбувся 14 листопада у столиці в Літературно-меморіальному музеї-квартирі П. Г. Тичини. Представники естонського земляцтва в Києві та співробітники Посольства Республіки Естонія в Україні декламували вірші естонських поетів та розповідали про деякі аспекти естонської культури. Крім того, презентовано виставку книжок естонських авторів з бібліотеки П. Г. Тичини та з інших джерел.

Учні та студенти мистецьких навчальних закладів з України, Молдови, Польщі та Словаччини взяли участь у Міжнародному культурно-мистецькому проекті середніх спеціалізованих мистецьких шкіл та музичних академій, що проходив 23–24 листопада у Львові. Мета проекту – підтримка талановитої молоді, презентації здобутків національної виконавської школи та налагодження міжнародних творчих зв'язків. В його рамках було проведено майстер-клас викладача Республіканського ліцею музики імені Чіпріана Порумбеску Іона Негуре (Молдова).

Музика

В Україні

Концерт міжнародного проекту «Класика заради миру», організований за підтримки Посольства Королівства Бельгія в Україні та Львівської обласної філармонії з нагоди бельгійського національного свята «День Короля» пройшов 15 листопада в Національній опері України. В урочистому відкритті взяли участь Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Бельгія в Україні Люк Якобс та перший заступник Міністра культури України І. Ліховий. Захід відбувся за участі композитора і диригента Дірка Броссе (Бельгія) солістів Ганне Роос (сопрано, Бельгія) і Артема Шмагайла, (віолончель, Україна–Бельгія) та симфонічного оркестру «INSO–Львів» (художній керівник М. Скорик).

За підтримки Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні 4–5 листопада у Києві відбулися два концерти класичної музики, присвячені 70-й річниці завершення Другої світової війни. 4 листопада у Національній філармонії України пройшов концерт за участі Міхаеля Шенхайта (диригент), Денні Вільке (орган), Уте Зельбік (сопрано), Андреаса Шайбнера (баритон) з Німеччини та Національного заслуженого академічного симфонічного оркестру

України і Національної заслуженої академічної капели України «Думка», у програмі якого – хорові та органні твори Й. Брамса, Г. Шютца. 5 листопада органіст Денні Вільке (Німеччина) та Національна заслужена академічна капела України «Думка» дали концерт у Національному будинку органної та камерної музики України.

Американський виконавець класичної музики, лауреат премії «Греммі» Джошуа Белл 19 листопада виступив у Національній філармонії України в супроводі оркестру «New Era Orchestra» (диригент Т. Калініченко). Прозвучали концерт Ре мажор оп. 35 П. Чайковського, оркестрові твори К.-М. фон Вебера, А. Рейха і Н. Бургмюллера.

18 листопада у Київському муніципальному академічному театрі опери і балету для дітей та юнацтва було представлено шедевр світової оперної класики – «Травіату» Дж. Верді. Партію Альфреда виконав кращий голос класичної музики в Іспанії Юрій Годо.

Виконавці експериментальної музики з Польщі, Словаччини, Німеччини, Франції та України взяли участь у Міжнародному фестивалі ART MEETINGS–2015 у Києві. Хедлайнер фестивалю – музикант Бен Фрост (Австралія).

З 5 по 15 листопада на сценах Львівської опери та філармонії пройшов IV Міжнародний фестиваль «Відкриваємо Падеревського» за участі зірок класичної музики, фольк-мистецтва та джазу світового рівня, серед яких – Кшиштоф Пендерецький (диригент), Анжей Бауер (віолончеліста та диригента), фольк-ансамбль «Mazowsze» (Польща) та Адам Водніцький (піаніст, Польща-США) і гурт Dağadana (Польща-Україна) та ін.

Посольство Чеської Республіки в Україні, Чеський центр у Києві та Польський інститут у Києві представили 20 листопада у Львові концерт чеського барда Яроміра Ногавіци. Музикант виступив зі своїм колегою-акордеоністом з Польщі Робертом Кушмерським.

Концерти грузинської співачки Ніно Катамадзе та гурту Insight з ювілейною програмою «15 років разом» відбулися у Львові, Івано-Франківську та Житомирі.

За кордоном

Український 5-класник Б. Луц переміг на III Міжнародному конкурсі юних скрипалів «Буду віртуозом», який тривав з 5 по 8 листопада у Кракові (Польща) на базі об'єднання музичних шкіл ім. М. Карловіча. Особливість конкурсу полягала у тому, що молоді музиканти з різних країн змагалися в інтерпретації гам та етюдів. Б. Луц здобув I премію у 2-й віковій категорії та отримав спеціальні призи, а саме «Приз за найкраще виконання гами», а також «Приз за найкраще виконання каприсів Г. Венявського».

Український оркестр «Львівські фанфари» під управлінням А. Леськіва взяв участь у міжнародному фестивалі військових і духових оркестрів Berlin Tattoo–2015, що проходив 7–8 листопада у Німеччині.

Серія фестивальних майстер-класів «Окрема реальність» від представників популярного Koktebel Jazz Festival пройшла з 23 по 25 листопада у Мінську (Білорусь). Pr-директор фестивалю «Джаз Коктебель» Є. Кір'янов, куратор проектів і ведуча Koktebel Jazz Festival Є. Стрижевська і засновник музичного digital-агентства Soundbuzz Д. Тарковська розповіли своїм білоруським колегам про фестивальні механізми, просування, командну роботу і співпрацю з партнерами.

Театр В Україні

Прем'єра вистави «Ножі в курках» (реж. О. Турутя-Прасолова) за сучасною британською п'єсою Девіда Герровера відбулася у Національному академічному театрі імені Івана Франка 13 листопада. Її було поставлено за підсумками конкурсу для молодих режисерів від Британської Ради в Україні. Консультантом проекту виступив режисер лондонського театру YoungVic Джо Хілл-Гіббінс, а майстер-класи зі сценографії та музичного оформлення проводили композитор Падді Каннін, режисер Ян Вільям ван ден Бош та сценічний дизайнер Ліз Кук.

У Харківському національному академічному театрі опери та балету імені М. В. Лисенка презентували нове сучасне обладнання з управління сценічним світлом. У презентації взяли участь Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В'ячеслав Кириленко, Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні Сумі Шігекі, заступник голови Харківської облдержадміністрації Ю. Світлична, генеральний директор представництва «Міцубісі Корпорейшн» в Україні Мутсуларо Усукі та генеральний директор Харківського національного академічного театру опери та балету імені М. В. Лисенка О. Орищенко. В'ячеслав Кириленко висловив подяку Уряду Японії за надану фінансову допомогу для реалізації цього проекту.

Норвезько-естонський танцювальний дует «Roosna&Flak» представив у Києві виставу «The Wolf Project», присвячену темі незбалансованих відносин людини з владою. Хореографи – Кеннет Флак (Норвегія) і Кюллі Роосна (Естонія).

За кордоном

14–15 листопада Національний театр імені Марії Заньковецької взяв участь в X Загальнопольських днях українського театру в Ольштині. На

запрошення української громади в сусідній країні театр презентував три свої вистави: «Назар Стодоля», «Катерина» Т. Шевченка і «Сватання на Гончарівці» Г. Квітки-Основ'яненка. Головним організатором театрального форуму стало Ольштинське відділення Об'єднання українців в Польщі (голова – Степан Мігус).

Образотворче мистецтво

В Україні

Польсько-український проект «Уява. Реальність», який досліджує феномен війни, його відображення у ЗМІ та свідомості суспільства, а також перетворення на хворобливе захоплення та фетиш, було презентовано у Києві галереєю «Лабіринт» (Люблін, Польща). Куратори – Вальдемар Татарчук (Польща) та Т. Полатайко (Україна). Серед польських художників які надали свої роботи для виставки – Томаш Белак, Хуберт Черепок, Катаржина Козира, Збігнев Лібера, Мирослав Балка, Зоф'я Кулік, Домінік Лейман та інші.

Про долю двох представниць мистецьких династій Києва – К. Кричевської-Росандич та О. Овчиннікової – розповідає виставка «Двічі через океан», відкрита у Києві. Експоновані твори, 60 визначних зразків живопису та графіки, ці дві відомі українські художниці, які нині живуть у США подарували музею та Міжнародному благодійному фонду світових українців «Діаспора».

Міжнародну австрійсько-українську виставку «Фрідріх Кіслер – художник, архітектор, візіонер» було презентовано 19 листопада у Києві. Це спільний проект Міжнародного австрійсько-американського приватного фонду імені Фрідріха та Ліліан Кіслер у Відні (Австрія), представництва Австрійської служби академічних обмінів у Львові та ін.

Посольство Японії в Україні за підтримки Національного музею мистецтв ім. Б. та В. Ханенків презентували у Києві виставку традиційного японського мистецтва – «Макі-е та нецке. Краса японського лаку та нецке».

До 21 грудня в Центрі візуальної культури в Києві триває польсько-українська виставка феміністичного мистецтва, присвячена темі «жіночого» в суспільстві – «Що в мені є від жінки?». З польської сторони свої роботи презентували художниці – Анна Баумгарт, Івона Демко, Алісія Жебровська, Урсула Клуз-Кнопек, Анка Лесняк, Алека Поліс, Ева Юшкевіч, Зузанна Янін. В експозиції – твори сучасного мистецтва, в яких художниці говорять про існування жінок у сучасності та історії, про гендерні ролі, а також про жіночу тілесність, практики і життєві ритуали.

У Львові до 6 грудня триватиме ХІХ Міжнародний осінній салон «Високий замок». На трьох поверхах Палацу мистецтв розмістилися роботи близько 300 авторів з України, Норвегії, Франції, Вірменії та Польщі. Мета

щорічної виставки-конкурсу – популяризація сучасного українського мистецтва.

До Дня незалежності Республіки Польща у Вінницькому обласному художньому музеї відкрилася експозиція «Україна – Польща. Взаємодія культур: ще один аргумент». На виставці було представлено картографії картин польських митців, пейзажі польських маєтків на Вінниччині та предмети побуту і декору з цих маєтків. На урочистості був запрошений Консул Генерального консульства Польщі у Вінниці Кшиштоф Росінський.

Фотографії митців з України, Вірменії, Грузії, Молдови, Білорусі та інших держав експонувалися у Національному історико-архітектурному музеї «Київська фортеця» в рамках Всеукраїнської мистецької акції «Україна – європейський вибір», організованої Національною спілкою фотохудожників України за підтримки Міністерства культури України з метою позитивного зображення України, як країни, гідної Європейського простору.

Виставку фотографій «Стіни між людьми» Александри Новоселової (Франція) у співавторстві з Франком Нейссе (Німеччина) можна було переглянути з 17–30 листопада у Національному музеї Тараса Шевченка. В урочистому відкритті виставки взяли участь Посол Франції в Україні Ізабель Дюмон та Посол Німеччини в Україні Крістоф Вайль. В експозиції представлено світлини про 8 різних мурів, які своїм існуванням, як шрами, нагадують про суперечливу відкритість світу та глобалізацію.

Соціальний проект «Рани» про українських військових та їхню реабілітацію очима американського фотографа українського походження Йосифа Сивенького було представлено 2 листопада у Житомирському державному університеті імені Івана Франка.

Фотовиставку One Minute Jazz Portrait польського джазового фотографа Славека Пжерви було відкрито 25 листопада у Львові. В експозиції представлено 99 чорно-білих портретів джазових виконавців, зроблених в рамках відомого вроцлавського фестивалю Jazz nad Odrą.

За кордоном

Художник з Івано-Франківська С. Петлюк став володарем премії в 20000 фунтів стерлінгів і головним переможцем відкритого конкурсу для молодих художників з України та Великої Британії – UK/raine у Лондоні. Усі твори фіналістів, що брали участь у конкурсі UK/raine експонуються у лондонській галереї Саатчі з 24 листопада до 3 січня. Конкурс UK/raine і виставка фіналістів проходять в рамках щорічного фестивалю Дні України у Великій Британії за фінансової підтримки благодійного фонду Firtash Foundation у партнерстві з галереєю Саатчі.

На виставці «Faces of War» у Лондоні (Велика Британія) показали картини, які написали бійці АТО, які проходять реабілітацію у Міжнародному благодійному фонді «Творча Криївка» в Карпатах.

6 листопада у Королівському замку-музеї у Варшаві (Польща) генеральний директор Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Возницького Л. Разінкова та головний зберігач фондів І. Хомин представили виставку однієї картини – «У лихваря» Жоржа де ля Тура (1593–1652) з колекції Львівської національної галереї мистецтв ім. Б. Г. Возницького. Її вартість оцінюється сьогодні у 5 млн. доларів.

В Археологічному музеї Кракова (Польща) було відкрито виставку «Врятовані скарби підземного Львова». Виставку склали 30 тематичних стендів, що розповідають про місця розкопок, інсталяцій відомих львівських митців і репродукцій старих карт і міських пейзажів. В експозиції представлено майже 500 артефактів, у тому числі рідкісні й унікальні знахідки, наприклад олов'яна таця з найстарішим гербом Львова, староруські енкліпіони, бронзова готична фігурка блазня, гральні кості й багато інших речей. Організатори виставки – Археологічний музей в Кракові і Науково-дослідний центр «Рятівна археологічна служба» Інституту археології Національної академії наук України у співпраці зі Львівською міською радою. Захід відбувся під патронатом Маршалка Малопольського воєводства Яцека Крупи і Генерального консула України в Кракові О. Мандюка.

Провідні світові ЗМІ The Independent (Велика Британія), The Huffington Post та Colossal (США), 20minutes (Франція) тощо опублікували фотоколажі О. Кондакова. У своєму проєкті «Повсякденне життя богів» київський дизайнер переміщує героїв живописних шедеврів епохи Відродження (античних богів, німф, ангелів, біблійних персонажів) у сучасний міський пейзаж. Замість презентабельних туристичних видів української столиці О. Кондакова віддає перевагу непривабливим локаціям – ринкам, підземним переходам, спальним районам, громадському транспорту тощо.

У Братиславі (Словаччина) відбувся четвертий щорічний Міжнародний конкурс репортерської фотографії. Друге місце здобув українець П. Бішко. Він представив на конкурсі фотографію з пораненими українськими військовими в австрійському реабілітаційному центрі.

5 листопада у Берліні (Німеччина) було відкрито виставку «По Колу, По Колу» українських і німецьких художників, що є ретроспективною презентацією творчості чотирьох авторів, які працюють у жанрах графіки, живопису, скульптури. Експонуються роботи І. Феддер, О. Золотарьова, М. Дяченка та А. Фролінга.

У Празі (Чехія) експонувалася виставка «(Не)щаслива Україна. Визначні діячі Українського вільного університету в Празі. 1921–1945», присвячена 70-й річниці переїзду вишу до Мюнхена. Виставка розповідає про історію Університету через наукову та життєву дорогу його викладачів – відомих українських учених. Про долю українських вчених на відкритті виставки розповідали ректор Українського вільного університету Ярослава Мельник, заступник декана філософського факультету Ева Волдржіхова-Беранкова і доцент Карлового університету у Празі Петр Главачек.

Література

В Україні

Посольство Королівства Бельгія в Україні, Міністерство культури України та Редакція журналу іноземної літератури «Всесвіт» організували 16 листопада у конференц-залі Національної спілки письменників України презентацію спеціального числа №9–10, за 2015 рік журналу «Всесвіт», присвяченого франкомовній літературі Бельгії. У заході взяли участь українські та іноземні культурні і громадські діячі, науковці, письменники, перекладачі й митці. Крім того, пройшла лекція професора Вищого інституту перекладачів Федерації Валлонія-Брюссель Франсуази Вільмар «Художній переклад: робота чи мистецтво?».

За кордоном

У Варшаві (Польща) до другої річниці з початку подій на Майдані відбулася презентація книжки під назвою «Вогонь Майдану. Щоденник революції. 21 листопада 2013 – 22 лютого 2014», підготовлена Українським інститутом національної пам'яті спільно з польською Фундацією Осередку «Карта».

24–28 листопада у столиці Швеції відбувся щорічний поетичний фестиваль The Stockholm International Poetry Festival–2015, участь в якому взяли українські поети А. Любка, К. Бабкіна, О. Коцарев. Куратор проекту – виконавчий директор Міжнародної літературної корпорації Meridian Czernowitz Є. Лопата. У рамках фестивалю українські письменники та перекладач Л. Грицюк презентували власні твори та взяли участь у воркшопі з взаємного перекладання разом із молодими шведськими поетами.

4 листопада у Лондоні відбулася презентація книги «Майдан. Нерозказана історія» С. Кошкіної. Організатором виступила Асоціація українців у Великій Британії.

У Посольстві України в Російській Федерації відбулася презентація книги О. Сенцова «Розповіді» (укр. вид-во «Ларгус»). Презентація відбулася за участі

представників дипломатичних місій, Національного культурного центру України в Москві, Бібліотеки української літератури у Москві, представників української громади, діячів культури Росії, представників засобів масової інформації.

Музеї

За кордоном

Національний заповідник «Замки Тернопілля» отримав перемогу у конкурсі Посольського фонду США збереження культурної спадщини (AFSP) на отримання гранту для здійснення реставрації Дзеркальної зали палацу та підпірної стіни Вишнівецького замку XVI ст. Відповідну Грантову угоду підписали 12 листопада прес-аташе Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні Ярина Ференцевич та генеральний директор заповідника А. Маціпура. Під час зустрічі представники дипломатичної місії США ознайомились зі структурою НЗ «Замки Тернопілля» та безпосередньо Вишнівецького палацово-паркового комплексу, оглянули об'єкти грантової угоди – Дзеркальну залу та підпірну стіну замку.

Бібліотеки

В Україні

У Слов'янську Донецької області відкрили Інформаційно-культурний центр «Вікно в Америку» – спільний проект, реалізований Центральною міською бібліотекою та Посольством США в Україні. Мета проекту – культурна взаємодія між країнами, обмін досвідом у розбудові демократичного суспільства та вивчення англійської мови. В рамках проекту у Слов'янську за кошти Посольства США проведено ремонт читального залу, придбано та встановлено нове обладнання та меблі.

Кіно

В Україні

З 21 по 26 листопада у Києві пройшов XI Фестиваль нового грузинського кіно. Урочисте відкриття фестивалю відвідали представники Міністерства культури України та Грузії, Національного кіноцентру Грузії, Посольства Грузії в Україні та грузинської діаспори. Також були присутні режисер фільму «Кредитний ліміт», що відкрив захід, Нуца Алексі-Месхішвілі та виконавиця головної ролі Ніно Касрадзе. У програмі показу – нові та старі грузинські фільми різних жанрів: «За дев'ятьма горами» (реж. Леван Тутберідзе), «Наречені» (реж. Тіна Каджрішвілі), «Інший берег» (реж. Гіоргій Овашвілі), «Мелодії Верійського кварталу» (реж. Джордж Шенгелія), «Лурджа Магдани»

(реж. Резо Чхеїдзе і Тенгіз Абуладзе). Фестивальні заходи відбувалися також у Львові, Харкові, Полтаві, Херсоні, Дніпропетровську та Рівному.

Британська Рада в Україні та компанія «Артхаус Трафік» представили XV фестиваль «Нове британське кіно 2015», що тривав до 2 грудня у Києві. Відкрив фестиваль заступник Посла Великої Британії в Україні Мартін Дей, а програму представив спеціальний гість – Крістін Бардслі, радник Британської Ради з питань кіно. У програмі фестивалю – добірка короткометражок та 5 повнометражних стрічок: «Суфражистка» (реж. Сара Гаврон), «Лобстер» (реж. Йоргос Лантімос), «Запалюючи зірки» (реж. Енді Годдар), «45 років» (реж. Ендрю Гейг), «Леді у фургоні» (реж. Ніколас Хайтнер).

З 9 по 30 листопада у Культурному центрі «Кінотеатр „Київ”» у рамках «Кіноклубу», організованого Французьким інститутом в Україні, пройшов «Місяць документального кіно». У програмі: «Як я зненавидів математику» (реж. Олів'є Пейон), «Одеса...Одеса» (реж. Міхаль Боганім), «Діва Марія, копти і я» (реж. Намір Абдель Масех), «В наших руках» (реж. Маріана Отеро).

29 листопада в кінотеатрі «Кінопанорама» відбувся «Берлінський вікенд» – вечір культового кіно про німецьку столицю. Киянам показали музичний фільм «В-Movie: звук і пристрасть в Західному Берліні» (режисери Йорг Гопп, Клаус Мек, Гайко Ланге) та «F*ck for Forest» (реж. Міхал Марчак) про скандальну групу берлінських екопорноактивістів.

Goethe-Institut в Україні та Центр візуальної культури презентували 6–8 листопада у Києві ретроспективний показ фільмів режисера-документаліста з Німеччини Харуна Фарокі: «Війна на відстані», «Незгасний вогонь», «Робітники виходять з фабрики», «Відеограми революції», «Індокринація» та «Без ризику не буває».

Посольство Республіки Болгарія в Україні до 100-річчя болгарського кіно організувало у Національному центрі театрального мистецтва імені Леся Курбаса Фестиваль болгарського кіно в Києві. Глядачі побачили шість найкращих стрічок болгарських режисерів, знятих у різних жанрах. Серед них: «Борис і останній язичник» (реж. Борислав Шаралієв), «Вікторія» (реж. Майя Віткова), «Зміщення» (реж. Віктор Чучков) тощо.

За кордоном

З 13 по 15 листопада у Відні (Австрія) відбулися Українські кінодні. Організаторами заходу стали Товариство української молоді в Австрії та Українська суботня школа у Відні. У програмі кіноднів було продемонстровано сучасні українські повнометражні стрічки: «Брати. Остання сповідь» (реж. В. Трофіменко), «Трубач» (реж. А. Матешко), «Гамер» (реж. О. Сенцов),

«Плем'я» (реж. М. Слабошпицький), а також дві програми короткометражних робіт. Короткометражні фільми з Київського міжнародного фестивалю короткометражних фільмів (KISFF): «Крамниця співочих пташок» (реж. А. Лавренишин), «Вага» (реж. Ю. Шилов), «Позитив» (реж. П. Кельм), «Листопад» (реж. М. Кондакова), «Барамошкін» (реж. Г. Джагінян та М. Ладес). Короткометражні фільми від громадського об'єднання «Сучасне Українське Кіно»: «Кінотеатр Україна» (реж. М. Мадонов), «Скажи „кукурудза”» (реж. В. Кальченко), «Давай не сьогодні» (реж. Х. Сиволап), *Seni Seven* (реж. Н. Алієв), «Кончений» (реж. М. Кузьміна). Фільми демонструвалися українською мовою з англійськими або німецькими субтитрами.

Український продюсер О. Журженко стала членом Європейської кіноакадемії (Німеччина). Нині Україну в Європейській кіноакадемії представляють 15 кінематографістів.

Документальний фільм кінорежисера Анастасії Харченко «Бекендор» отримав одразу дві нагороди на Міжнародному кінофестивалі Миру (Peace & Film Festival 2015), що відбувався у місті Орландо, Флорида, США. Стрічка здобула премію «Сутність» у категорії короткометражних документальних фільмів, а також Приз глядацьких симпатій.

Нова документальна робота «Подія» українського режисера С. Лозниці, поповнила список своїх перемог на європейських кінофестивалях. У Німеччині її було відзначено премією Leipzig Ring, яка вручається Фондом мирної революції за кращий фільм про демократію. За словами журі, він виділяється своєю драматургією і шанобливим поводженням з документальним матеріалом. На Міжнародному кінофестивалі у Севільї (Іспанія) «Подія» удостоїлася премії NEW WAVES як краща нон-фікшн стрічка. Крім того, фільм С. Лозниці отримав гран-прі II Міжнародного Ризького кінофестивалю і спеціальний приз журі Міжнародного кінофестивалю «Листопад» (Білорусь).

На цьогорічному білоруському фестивалі «Листопад» в основному конкурсі також було відзначено документальну кінострічку О. Костюка «Жива ватра» за «вираз надії на збереження національної культури в умовах глобалізації». Міжнародне журі критиків «Листопаду» очолював голова Національної спілки кінематографістів України С. Тримбач.

Документальна стрічка «Українські шерифи» режисера Р. Бондарчука отримала спеціальний приз журі Амстердамського кінофестивалю документальних фільмів (IDFA), який проходив у столиці Нідерландів 18–29 листопада. Фільм було знято в копродукції України, Латвії та Німеччини.

Стрічку С. Параджанова «Колір граната», яку в 2014-му році було відреставровано за підтримки Фонду світового кіно Мартіна Скорсезе

(Foundation's World Cinema Project), показали 13 листопада у Віконсіні (США). Після показу історик кіно Джеймс Стеффен, який брав безпосередню участь у реставрації фільму, прочитав лекцію, присвячену творчості С. Параджанова.

Молодий український режисер Ю. Шилов відмовився від нагороди Міжнародного студентського фестивалю ВГІК у Росії на знак протесту проти арешту Олега Сенцова та ситуації на сході України. Стрічка режисера під назвою «Вага» отримала на фестивалі приз глядацьких симпатій.

Документальна стрічка Чеда Грасії «Російський дятел», знята у копродукції США, Великої Британії та України, була серед номінантів на американську кінопремію Independent Spirit («Незалежний дух»).

Стрічку Марії Кондакової «Листопад» було відзначено на XVII Міжнародному фестивалі короткометражних фільмів у Сорії (Іспанія). Українська стрічка отримала спеціальний приз журі та грошову винагороду у розмірі 1 тис. євро.

5 листопада в Українському кіноклубі у Берліні (Німеччина) демонструвалися чотири короткометражні ігрові фільми М. Вроди «Дош», «Клятва», «Крос», «Равлики» та відбулася зустріч з режисером.

9 листопада стрічка Л. Кордонець «Балажер. Коригування дійсності» отримала нагороду «Найкращий документальний фільм» на Міжнародному фестивалі студентського кіно «Early Bird» у Софії (Болгарія). Фільм було спільно вироблено Україною та Швейцарією у 2013 році. На фестивалі стрічка представляла Інститут мистецтв Цюриха (Швейцарія).

4 листопада фільм «Полон» А. Матешка було показано в конкурсній міжнародній програмі Filmfestival Cottbus (Німеччина). А 16 листопада стрічка відкрила міжнародну конкурсну програму повнометражних фільмів на All Lights India International Film Festival в Індії (м. Кочі), де також відбувся кіноринок.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна

редактор відділу

НАУІ Інформцентру з

питань культури та мистецтва

Комп'ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Підписано до друку 28.12.2015. Обл.-вид. арк. 1,0. Б/т. Зам. 134. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ–1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12